—પહેલી ચોપડીનો— Reg. 16

"ડિકટેશન શિક્ષક" ભા. ૧

સર્વ હક સ્વાધીન
કિંમત ૦-૨-૬
પોસ્ટેજ જુદું
ફેબ્રુઆરી
સને ૧૯૨૪

છગનલાલ મોતીરામ શાહ,
"મુખગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા   શાહપોર—સુરત

છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર—સુરત

-: પહેલી ચોપડીનો :-

ડિકટેશન શિક્ષક

-: ભાગ ૧ :-

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

"મુખગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા

રચનારનું ઠેકાણું —શાહપોર,-સુરત

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

પ્રસિદ્ધ કર્તાનું ઠેકાણું-શાહપોર-સુરત

સુરત, અસનપુરી ભાગળ ભાજીવાળી પોળમા આવેલા શ્રી 'અંબિકા વિજય' પ્રિન્ટીગ પ્રેસમા હરગોવનદાસ હરકીશનદાસે છાપ્યુ

આવૃત્તિ ૭મી] [પ્રત ૨૧૦૦

સવત ૧૯૮૦] [તા ૧-૧-૨૪

કિંમત અઢી આના (પોસ્ટેજ જુદુ)

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

—: પહેલી ચોપડીનો :—

"ડિકટેશન શિક્ષક."

પાઠવાર અઘરા શબ્દો

પાઠ ૧.	ધોળે	ફડફડ	બુધવાર	પાટીઉ
દિવાળી	સેવ	પૂરે	ગુરુવાર	લખેલુ
અક્ષર	પાપડ	હરખાય	બેસાડે	ચચળ
ઊઠયાં	સજોરી	**પાઠ ૨**	દેવળ	ફૂલઝાડ
નિશાળ	ઘુઘરા	ત્રીજો	આપણી	મોગરો
સઘળાં	આંગણુ	શુક્રવાર	મુસલમાન	ચંપેલોની
છોકરા	સાથીઆ	છેલ્લો	જુમેરાત	વેલ
થોડેક	પૂરે છે	વિષે	ચણા	ગુલાબના
આગળ	બારણે	રવિવાર	શનિવાર	છોડ
ગણ	જમવાનુ	બધ	સાતમો	બધાંને
દહાડા	લુગડાં	સુરજ	અઠવાડીઉં	કસરત
કેટલાક	ઘરેણાં	સાહેબ	ચોથો	વાવટા
લીપેગુપે	દારૂખાનુ	દેવળ	**પાઠ ૩**	ઘટ
ખડી	સૌ	સોમવાર	રહ્યો	મોગરી
ચુના	ફટાકડા	મગળવાર	દરવાજા	અદર

મહેતાજી	મઝાની	ભણવુ	લે ઘી	ગંદી
પાટીઓ	અહીં	ચોડી	સુરવાલ	ગદ્દા
બેઠક	પાઠ ૪	શિક્ષા	ફળીઆના	નહિ
સીસી	નિશાળીઆ	નીસરી	કોટ	અડાય
નકશા	શિખામણ	પાંસરૂ	મણી	ફોલ્લા
ચિત્રો	ઇશ્વર	પાઠ ૫	સારૂ	ખસ
ટાંગેલાં	જ્ઞાન	લુગડાં	ઘાઘરી	ધોવડાવ્યાં
કાઢેલાં	નિત્ય	લાગ્યો	ઓઢણી	કપડાં
ખુણામાં	પરોઢીએ	મનુ	પાઠ ૬	ધોનાર
ઘોડી	ઊઠીને	છોટુ	ચોકખાઇ	ચોળવુ
લખોટાનુ	દાતણ	ટોપી	ચોકખા	ડાઘા
ચોકઠુ	નાહ્યા	ધોતલી	પહેરણ	વાડા
કબાટ	પાઠ	અગરખી	ધૂળમાં	ગદવાડ
ઘોડો	કહ્યું	જોડીઓ	રમ્યો	માંદા
કુતરો	ગુરુને	સાંભળી	નાહુ છુ	કવિતા
કેળુ	જુઠુ	દરજી	ડીલ	ઓટલે
દાડમ	આળસ	બોલાવીશ	ચોળીને	મુખડુ
માટીનાં	અંગ	કરાવીશ	નાહતો	દીલમાં
બનાવેલાં	સગ	બજારમાં	આટલી	હાથ

નાથ	કસાર	મોળાઈ	ચાંપે	બોલ્યો
પાઠ ૭	બોલાવ્યા	મસિઆઇ	બાથ	પ્રમાણે
વરસગાંઠ	મડયો	ફોઈઆત	ધવરાવે	સોરાબજી
ભાગ્યો	કઢી	સાળીઓ	પંપાળીને	ઓરડામાં
કર્યો	પાન	સાવકાં	દુખડાં	બોલાવ્યો
કયારે	સોપારી	દૂધભાઈ	લી	આવ્યો
આવ્યા	બીડાં	દીકરીનો	કલોલ	અદબ
અડાડ્યો	આપ્યા	જમાઇ	સંભાળે	ભણાવી
જગુભાઈ	પાઠ ૮	સાસુ	રડતો	બારણાં
દાતણ	સગાં	સસરો	ગભરાતી	ઓટલો
ઝટ	વહુ	વેવાઇ	હસુ	ઉતર્યા
સાત	ભત્રીજો	વેવાણ	ખૂશ	ગાદી
આઠમુ	થાઉ	પાઠ ૯	ઉઘાડવાને	માંડ્યુ
પૂછ્યુ	કહેવાઉ	વિષે	માદો	બેસવુ
બહુ	ભાણેજ	કવિતા	ઓસડ	વખાણ
બોલ્યા	ફુઓ	સર્વે	પેટ	કર્યા
દશમુ	માસી	હરખાઉ	હેત	પાઠ ૧૧
બેસશે	માસો	દોડી	પાઠ ૧૦	પીરસ્યા
બારમુ	પીતરાઈ	જાઉ	ત્યાં	બબ્બે

કનુભાઇ.	પાથરણુ	ખેંચે	માણેક	પ્રાણીઓ
કયાં.	બેસાડ્યાં	પીરૂ	રડ્યા	ઈજા
આશોપાલવ	પાંદડાં	રામુ	ત્યારથી	દુઃખ
શંભુભાઇ	આપ્યાં	પછાડી	સમજાવી	નુકસાન
વિના	વાડકો	સરત	સાંભળી	હાણ
પૌઆ	ઠેકાણે	ઉમેદ	વિના	પાઠ ૧૫
ધાણી	ચટણી	જણાય	પરીક્ષા	પ્રાણી
વધારેલાં	માંડયુ	નબળી	બદલામાં	દયા
લીબુ	પીધુ	જીત્યો	રડાવશો	ખીજ્યા
દરાખ	તૈયાર	સઢવાળી	નજર	માધુ
નારંગી	નાખ્યાં	પૂછીશ	પાઠ ૧૪	છુદાય
લાવ્યાં	ઊઠયાં	સુંદર	હેડકાં	છૂંદે
મટુભાઈ	ખૂબ	પાઠ ૧૩	દહાડો	દુઃખ
લાડુ	મઝા	મળ્યો	તળાવ	ઊઠું છું
શેરડી	પાઠ ૧૨	મઝાનો	પથરા	ખરૂ
બેસીશુ	એકઠાં	ખડ	ફેકાફેકી	તળેથી
ખાઇશુ	તળાવના	કાંચળી	ધડાધડ	ઢોર
શેતરંજી	વાદળી	કરાવીશ	દેડકો	સંભાળ
ફુલડીઓ	દોરી	મળ્યું	માર્યા	તેટલુ

વખતસર	થાઉં	શાબાશ	મળ્યો	અમથી
જાણ્યું	ખોળામાં	ઉતારી	પાઘડી	બૂમો
સૌને	માથું	દીધો	મૂક્યો	આવ્યો
બળદને	મૂક્યુ	પુરી	નિશાળે	ધાજો
[illegible]	વાંસા	પાઠ ૧૭	કાપ્યો	આસપાસ
યાદ	આંગળી	ચાંપુ	નીકળ્યા	ખેતરવાળા
[illegible]	તૈયાર	ગમ્યો	જાણતા	તેમણે
[illegible]	સવાલ	આણ્યો	થએલા	પૂછયુ
ઉપરાંત	પૂછ	પછયુ	સાંભળી	કયાં
કરાવવુ	દીવાબેન	દેસાઈ	ગભરાયો	હસવા
ખાધાં	સમજ્યો	છોકરા	ખોટુ	બાપડા
રોકતી	હોશિયાર	દીકરો	સાચાબોલુ	શરમાઇ
પાઠ ૧૬	સેળભેળ	લલ્લુ	છોકરૂ	લાગ્યુ
[illegible]ાહીનો	સનાવા	પાચ	પાઠ ૧૮	ગભરાઇને
નક્કી	છૂટશે	ગાળો	વાઘ	માણસોએ
છુટ્ટો	મૂકું છું	જુઠું	મશ્કરી	બકરાં
છૂટયો	હમણાં	દહાડો	પસ્તાય	નાખ્યાં
એનઘેન	ઓળખ	વખાણ્યો	બચ્યાં	જેટલાં
દાવ	શંકર	ઊઠયો	સીમમાં	તેટલાંજ

ખેડુત	તળાવમાં	અહીં થી	આપણે	પૈસા
બગાડ	માંડ્યુ	આઘુ	સાંભળીએ	ગજવામા
કર્યો	સાંભળી	વારાફરતી	પછ્યુ	દુકાનેથી
કહ્યું	આવ્યા	મોંમાં	બચ્યા	લાવ્યા
જુઠું	પૂછવા	જાણિ	આવ્યો	આપ્યા
છેતર્યા	લાગ્યા	ત્યા	ક્યાં	દયા
થાચા	અડ્યા	કબુલ	લુગડાં	તમારૂ
આટલુ	દુ ખ	લાગ્યો	આંધળા	ભલુ
નુકસાન	કહ્યું	દૂર	ખાઉ છું	પાઠ ૨૧
સપડાય	બધાંને	પ્રમાણે	ભીખ	ઇશ્વરનું
જુઠાણું	વિચાર	રસ્તામાં	મળ્યું	ભજન
જલદી	કર્યો	ખાધા	રસ્તેથી	વિદ્યા
પકડાય	સાંભળતા	પાઠ ૨૦	કઈ	ચક્ષ
જુઠો	ગભરાઈને	દુઃખ	અપગ	વીસરૂ
જન	નહિ	અન્ન	ચાલ્યા	નહિં
પાઠ ૧૯	તેં	ભૂખ્યો	ખાઇએ	પ્રભુ
શિઆળ	મે	ભિખારી	કહેવાય	અગણિત
દેડકાં	બગાશા	ઉભો	આપત	ઉજાસને
જુક્તિ	બાંધ્યું	ભજન	ફીકર	દામ

અન્ન	મૂકયો	જોયો	નેમણે	કહેવાય
વરસાદેથી	પકડયુ	બેટા	માણસ	નીકળાત
ભેંસને	ઉપાડી	ગરીબડી	આપ્યુ	પૂછયુ
દૂધ	માર્યુ	પરમેશ્વર	ઉપલા	વલે
દહી	રડવા	બન્યા	બાકુ	હમેશાં
સરજાવી	પાછળ	દેશનો	નાનુ	પૂછીને
કામ	શિકારી	**પાઠ ૨૩**	બિલાડી	**પાઠ ૨૪**
ફૂલ	દયા	રૂપાળું	કદો	કીડી
બદામ	બચ્ચાને	ઘર	શકેજ	સાપ
પાઠ ૨૨	છોડી	ઉદરડો	ઘરમાં	નદીના
સરદાર	દીધુ	રસોડામાં	પોળી	કાંઠા
સ્વપ્નુ	એકદમ	ભંડારીઉ	મૂકેલી	પીપળાનુ
જંગલમાં	છલંગ	ભરાઇ	વાહરે	મોટુ
શિકાર	નાસી	રોટલી	મજાની	ઝાડ
હરણીને	રાત્રે	લાડુ	પૂછયું	પોલમાં
બચ્ચુ	આવ્યુ	નીકળતી	અહીં	દર
ઘણુ	દેવતાઈ	ભોંય	દોડી	ઝેરી
રૂપાળું	પુરુષને	પડેલું	મણા	નીકળનો
દોડાવી	ઉભેલો	ખશ	ઉંદરીઉં	રસ્તા

બાનો	વળગીને	લુલાં	બજાવી	પહોચે
પખી	ચટકા	આંધળાં	પ્રભુ	જોયુ
આવતું	દીધા	માધવ	પાઠ ૨૬	ઉડ્ડુ
બેસતુ	પછાડી	સાંભળ	કાગડાની	જણાયુ
ફુફાડા	વધારે	ધન	ચતુરાઈ	વિચાર
ઉડાડી	માંડ્યુ	આંખો	તરસ	એટલામા
મૂકતો	વાસથી	તીર્થ	વાડામાં	ઉપાય
ઉંદર	ભેગી	સુખ	કુજો	સૂઝી
જનાવર	પછાડા	કાવડ	પડેલો	કાંકરા
નાખતો	જોરાવર	મનસુબો	થોડુ	નાખવા
કેટલાક	ઝાઝી	પિતા	બેઠો	બોળી
છૂંદી	લીધો	ખાંધે	માંહે	પહોંચી
ફેણ	જીવ	હેતથી	ચાંચ	તેટલુ
છોલાઇ	નબળા	સૌને	ઘાલતો	પીધું
લોહી	કદી	અચરજ	ઘણાં	મટાડી
નીકળ્યું	પ્રાણજ	નહિ	ફાંફાં	ચાલ્યો
પહોંચી	પાઠ ૨૫	સતાપ	માર્યા	છુપાઇને
વાગલે	સેવા	આંધળાં	બાજુએ	જોઈ
ઠેકાણે	ઘરડાં	આશિષ	ઘાલો	બોલ્યો

ફૂજનુ	બચ્ચીઓ	દાતરડા	ખળીમા	સુદર
ધીરજ	બેટા	ત્રણ ત્રણ	ડાહ્યો	ફાલ
કડણુ	ભાથુ	ચચ્ચાર	કાઢવા	લણીએ
જલદી	ગએલા	આથમે	ફેરવતી	ખત
મૂકાય	જણાએ	લાગ્યાં	પટલાણી	ધરીને
મૌ,	જુઓ	પાઠ ૧૮	ઉપણીને	વાકુ
પાઠ ૧૭	ગેટલો	ખળાં	કુવળ	દાતરડુ
કાપણી	માખણ	ઘઉના	ઢગલા	ડુડાં
પટેલ	મરચાં	પાથરાને	માણસો	ઢગલો
મહેનત	આદુ	ખેતરમાં	ઉજાણી	હૈયે
દહાડો	ચટણી	તડકે	ખૂશી	લણણી
આથમતા	વતાકનુ	સુકાવા	હોંસીલી	સર્વે
વઢાઈ	શાક	ગાડુ	પાઠ ૧૯	વાસ
એટલામાં	ભૂખ્યા	ભર્યાં	કાપણી	કોળી
વઢાશે	દહાડીઆ	બેઠુ	ઉમગે	મૂકો
સાદ	મદદ	સાથે	વાદળીએ	પુળા
મલકાવી	ભાણ	દેખાવ	પીરસી	ગાડામાં
કાળુ	બૂડે	પહોંચ્યા	સદા	વાળુ
બાથમાં	પુરૂ	ઉતર્યાં	ઉભરાયો	ઈશ્વરનું

પાઠ ૩૦	આકાશની	દહાડો	એટલા	કાદવ
ખળા	સહેલ	કામઠા	ઢ કાઇ	ખેચી
હાસે	ચંદ્રમા	પાતળો	મોઢા	બિચારા
તૈયાર	ત્યાંસુધી	વળેલો	સાંભળી	પછડાતા
ડુડાંમાં	નીકળ્યા	દેખાવ	ઝાડ	તણાઈ
છુટુ	બોલ્યો	અંધારી	ભોયમા	દોડી
ગોળ	કેટલાક	એટલા	હમણાં	છેવટે
પિલાય	મેદાનમાં	ઝગઝગે	તળાવ	તળાવ
છુટા	ઉતરી	વધારે	ખેચનાર	નદીમાં
કણ	આપણા	ચોથો	પાઠ ૩૨	ખુશી
ટોપલામાં	માથા	ત્રીજો	ભાગ ૨.	ધેબરીઓ
ઉપણીએ	વિષે	વાદળી	શોભ્યાં	પરસાદ
અનાજ	સુરજ	પાઠ ૩૨	રહ્યાં	રોટલી
ડુસાં	થાળી	ભાગ ૧.	ચોકખી	કારેલાનુ
ઊંડી	સાજે	વરસાદ	મઝા	શાક
વેરાય	આથમે	બેસાડયાં	ગામડાં	નેવલે
કોથળાઓ	દેખાય	આવ્યાં	અહી	નઠારી
સાથ	અજવાળુ	લાગ્યાં	રેલમરેલા	દેડકે
પાઠ ૩૧	ઝાંખો	મનુ	ખોદતુ	તાણી

પાઠ ૩૩	કકરા	બનાવતા	ઘડા	હથોડા
ઢેફું	ભોંચ	ધોળી	કોઠી	ટીપ્યો
પત્થર	ઘસાય	પછાડવાથી	કોડીઆં	ટીપવાથી
રેતી	બાંધવાના	જણાઇ	**પાઠ ૩૫**	પાતળો
પ્યાલુ	ઝીણી	ચીકણી	મૂકયો	જતરડામા
નીતર્યું	સાહી	ગજવામાં	પૂછ્યુ	ખેંચી
રસ્તા	ચૂસે	દબાવી	સમજયો	લોઢાનો
ઘસીએ	**પાઠ ૩૪**	વાડકી	પિત્તળ	લોઢુ
ભુકો	માટી	દબાવે	છીટે	ચળકે
મરોડી	ભઠ્ઠી	કેટલુંક	લુહાર	ટીપી
ડહોળુ	સીચ્યા	બોલ્યો	ધમણ	શકાય
પાણીમાંની	ચપ્પુ	કાણાં	ચલાવતાં	ખેંચાય
ઠરે છે	નાખ્યુ	કણક	સળીઓ	સોનુ
ઘસડી	દહાડો	ઘાટ	ચળકતી	રૂપુ
કાદવ	ઇંટવાડો	સુકવીને	દેવતામાં	તાંબુ
બાઝે છે	કેટલાક	વાસણો	ખૂબ	ટિપાય
સુકાય	માણસો	ભઠ્ઠીમાં	તપાવ્યો	પેટીમાંથી
ધારવાળા	ખોદતાં	ગોળી	લાલચોળ	કાઢયા
પથરા	નળીઆં	ગાગર	એરણ	ઓળખાવ્યા

ઓછાવત્તા	રૂપીઓ	લાકડા	જોઈતી	રોપ્યા
ધાતુઓ	અડધો	ચોરૂ છુ	કોદાળી	ગલગોટા
કલાઇ	બતાવ્યાં	મુદર	સાંભળતી	મોગરા
સીસુ	કોથળીમાં	ભૂખે	વઢી	ભાગમાં
જસત	લગભગ	સાંભળી	મોટુ	આવ્યા
પાઠ ૩૬	જેવડી	તોલે	દીકરીઓ	ફળે છે
નાણુ	ત્રણ	નાકુ	બિચારીને	જુઓ
કાઢયાં	આઠ	સખત	દુઃખ	દાડમ
બજારમાં	વટાવ્યા	હાથો	આપણે	લટકે
દુકાનમાં	લીધા	ઘાલે છે	પેદા થયાં	જમરૂખી
શેઠ	પદર	ફાટ ફાટ	પાઠ ૩૮	જમરૂખ
બેઠા	ઊઠયાં	ધાર	વાડી	મોટાં
ઢગલી	આપ્યો	અણી	માળીની	પંખીઓ
પાઇ	પાઠ ૩૭	ચળકાટ	સામો	બેઠેલા
પૈસા	કુહાડી	ક્યાં	ફૂલઝાડ	કાણાંવાળુ
ઢબુ	સોય	હોડી	ક્યારા	લટકતું
અધેલા	લક્કડફોડા	પહેરવાના	ચોરસ	આગળી
તાંબાનાં	તકરાર	કપડાં	ત્રિકોણ	કહ્યું
કોથળી	પાનું	મોટાઇ	દેરીએ	મધપુડો

મધમાખી	આવડે	સુકાઇ	લીમડો	સરખાં
મધ	થડ	ઉખેડી	લાબા	ફૂલ
કોસ	દાંડીઓ	કાઢીએ	વાંકા	ઊગતાં
થાળા	ફટેલી	સુકાઇને	ઉડાં	ઘણાંખરાં
ભરાઇને	ડાળીઓ	ઉંચા	ઉતરેલાં	લાકડાં
લલકારતો	ડાળીમાંથી	દોરીથી	મૂળમાંથી	બાળવાના
જીવતાં	પાંદડાં	પથરાય	ફૂટેલાં	બાંધવાનાં
લીલાંછમ	લાંબુ	વેલા	વધે	મેજ
દેખાતાં	દેખાય	ગલગોટા	ટટાર	ખુરસી
ખૂશા	કળી	આંબાનુ	મોઢા	ખાટલા
પાઠ ૩૯	ખીલશે	કોહળા	મૂળ	પાટલા
છોડવા	ફૂલ	કહેવાય	ઉંચુ	પાઠ ૪૧
વચ્ચે	પીળો	પાઠ ૪૦	પાતળુ	ધનજી
વિષે	હજી	ઝાડ	ડાળાં	લીલુછમ
ઉખેડી	બતાવુ	બધાએ	ફટે છે	કંઈક
બાંયમાં	વાવીશુ	સિવાય	ચામડી	પાંદડાં
મુળીઉ	સમજાશે	વડ	થડને	તુરીઆં
મુળીઆ	ત્યાં લગી	પીપળો	છાલ	ગલકી
વિના	જીવતા	આમલી	ખરબચડી	વળગીને

ચઢે છે.	શાક	તોડી	કોળીઆ	પત્થર
ચઢયા	પાઠ ૪૨	ચૂસી	ઉતારી	છુટા
માંડવા	સૂઇ	મીઠો	વાગોળે	ટોળામા
પથરાઈ	ઊંઘમાં	લાગશે	પેટમાં	છટકી
વીટળાઇ	કયાંથી	ફેંકી	મોંમાં	ડુંગર
તરબુચ	આવ્યાં	નાખજે	નિરાંતે	રસ્તે
આરીઆ	વાસ	દહાડો	વાગોળવુ	ભૂખે
જણાતાં	વધતી	પાઠ ૪૩	નીચલુ	ચઢવાનુ
ઉખેડયો	કર્યું	ભેંસ	જડબુ	ઠરતા
બતાવ્યો	બાઝી	હીંડે	ઉપાડે	નહિ
પાતળા	ચામડી	કુતરો	ઊડે છે	કૂદવું
ટુકડાં	ગર	ભસતો	ફાટ	ગબડયુ
ઉતરતાં	ધોળો	શીગડાં	શરીર	ચત્તુપાટ
દોરડી	ખાટા	ભાથુ	કાદવમાં	સાંજ
દોરડા	પેટીને	હલાવતી	વગડાઉ	ભરવાડ
વાળીએ	ગોટલો	અમળાઇ	પુરી	શોધવા
અંતરે	ગોટલી	તૂટી	પાઠ ૪૪	નીકળ્યો
ગાંડા	જતન	તોડવુ	બકરૂં	ઉંચકીને
કેટલાક	બદલાઇને	જડબાના	ઘેટું	થાક

ભૂલ	ચોકખુ	ડાઘીઆ	દાઢ	ઊડે છે
સોબત	દોહતા	સભાનો	જડબાં	કાગડો
મોઢુ	આંચળ	બનાવ્યો	હલાવતાં	પોપટ
પુછડી	દાણો	ટીપુ	ઊંઘનાં	સમડી
ફાટ	ખવડાવવા	કારકુન	ઝોકાં	કબુતર
વાગોળે	જણસો	ગુપચુપ	જીભ	આવડે
મજબુત	દહીં	ગધ	પરસેવો	જીવડાં
શરીર	છાશ	એકદમ	ફૂટતો	ઈંડાંમાંથી
કૂદી	માખણ	શિઆળ	નથી	બચ્ચાં
દોડી	શિખડ	બોલાવ્યો	સાથી	આંગળા
ઊનનો	પેડા	પુછડી	ઘણી	છુટા
પાઠ ૪૫	મલાઇ	રીઝે	**પાઠ ૪૭**	જોડાએલાં
દૂધ	દૂધપાક	વચ્ચે	પખી	બતક
મીઠુ	બાસુદી	માંસ	મોઢુ	જળકુકડી
ગુણ	**પાઠ ૪૬**	હાડકાના	ક્યાં	સિવાય
ઠડુ	ચશ્મા	અણીવાળા	ડીલે	**પાઠ ૪૮**
દોહ્યા	પ્રાણી	મોઢાના	પીછાં	પોપટ
બગડી	છેલ્લી	આગલા	પુછડીઓ	કાગડો
વાસણ	પસદ	તીણા	ટાઢ	પાંજરૂ

ભૂખ્યો	થોડુંક	હજાર	સળીઓ	મશરૂની
માંડ્યું	ભાગ્યું	એટલે	કડીમાં	નળાઇઓ
સાંભળી	કહતો	જાબુડો	પુતળીઓ	પથરાવું
તરબુચનો	ઊંડીને	કર્યો	જાબુડો	ચિનાઈ
વિચાર	પાઠ ૪૯	પડયો	ગોદડીઓ	ચાદર
ઓળખતા	રંગ	મેશનો	સૂઈ	ચપાના
ડીલ	આપ્યા	પાઠ ૫૦	લાંબુ	ફૂલડા
ઊંડા છે	પડીકાં	પારણું	ઝુલાવવા	બિછાવું
બાંધો છે	બનાવતાં	માંડ્યું	હાલરડું	હિંચોળુ
વધારે	સાહેબ	નડું	ગીતે	ઊંઘીને
લુચ્ચા	શીખવ્યું	સૂવું	પોઢો	ઊઠશો
કયો	પ્યાલાં	ઝોળીમાં	રસીલા	લાડકડા
હાઉ	લોટામાં	સૂવાનું	ઝુલાવું	ચાલીશ
આટલો	વાદળો	રડાવ	પથરાવું	ગજવે
જીવજંતુ	કાઢયા	ગમતું	ચીતરેલ	હાલરડું
કોહેલું	નાખ્યો	પાંગરાં	ચઢાવું	
સળેલું	હલાવ્યું	દોયણા	પઢાવું	
આગળામાં	નારંગી	ઘમણું	મઢાવુ	
વળેલા	સુંદર	ધૂળ	મખમલ	

કઠિન શબ્દો.

ઊગતાં ઊઠીને ઊઠું છુ. ઊડયા. ઊઠયો ઊઠયા. કૂદી. ચૂસી. છૂટશે. છૂટયો. તૂટી. પૂછવા પૂછ્યું પૂરે છે. ફૂટે. ફૂટેલા ફૂલ. ફૂલઝાડ. ખૂમો બાંધ્યો મૂકું છુ. મૂકયો. સૂઇ સૂઝી. સૂતું.

ઈજા. ખીજ્યા ખીલશે. ચીકણી. ચીતરેલ ચીરૂ છુ. જીત્યો. જીવતાં ઝીણી ટીપવાથી. ટીપ્યો. ડીટું. તીણા. તીરથ. ત્રીજો. દીકરો દીકરી. દીધો. દીલ. દીવા. દીવાધેન. દીસે. ધીરજ ધીરૂ. નીકળતો નીકળ્યું. નીચલું. નીતર્યું. નીસરી. પીછાં. પીતરાઈ. પીધુ. પીપળો. પીરસ્યાં. પીળો ફીકર. બીતો. બીધો લીમડો લીલાંછમ. વીટળાઈ. શીખવ્યું. સીસી.

કુજો.. ખુણો. ખુશી. ગુણ ગુરૂ ચુનો. છુટા. છુટું. છુટ્ટો. જુઓ જુદું. પુરી. પુરૂં. પુળા. ફુઓ. ભુખ ભુકો. સુખ.

કુતરો. કુલડી ખુરસી. ઘુમરા. ઘુમણ. ટુકડાં. દુઃખ. પુછડી. પુરુષ. ફુલડાં મુખડું. સુદર લુગડાં.

સુકવી. સુરજ. ગુપચુપ જુમેરાત નુકસાન પુત-
ળીઓ. સુરવાલ મુસલમાન

અગ. અગરખી. અંતરે. અંદર અંધારી. ઈંટ.
ઇટવાડો કંઇ. કંસાર ખંડ. ગદવાડ. ગંદી. ગંદો.
ગંધ બંધ. ઘંટ ચંદ્ર. ચંદ્રમા. ચંચળ. ચંપેલી.
જંગલ જંતુ. પંખી. પંદર. પંપાળી ઠંડું. ભંડારીઉ.
મંગળ. મંડયો રંગ વંતાક. શંકર. શંભુ. સંગ
સંજોરી. સંતાપ સતાવા. સભાળ. હંમેશાં

આંખો આંગળી. આંગળાં આંગણાંમાં. આંચળ
આંધળો આંબો. કાંકરા. કાંચળી. ખાંધે ગાંઠ
ચાંચ ઝાંપે જાંબુડો. ઝાંખા ટાંગેલાં તાંબુ.
દાંડીઓ. દાંત પાંગરાં પાંચ પાંજરૂં. પાંદડું. પાંસરૂં.
પ્રાંપ્રાં. બાંધ્યું માંડયુ. માંદો. માંસ માંહે. લાંબુ.
વાંકું. વાંસો. સાંભળતાં. સાંભળી

ઇડાં. લીંપેગુપે લીંબુ. સીંચ્યાં. શીંગડાં. હીંડે.

ઉંચકી. ઉંચું. ઉંડું. ઉંધાડવા. ઉંદર. ઉંદરડી.
ઉંદરીઉ. કુંવળ. છુંદાય. ઠુંઠા. ડુંગર. ડુંડાં. ફુંફાડાં.
સુંદર.

ઊંચ, છઠ્ઠી, છૂટે

તેં, મેં, ભેંસ, ખેંચાય, પેંડા, લેંઘી, ખેંચે, ફેંકે, ભોંય, મોં, પાંઆ

જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

ચિનાઇ, સિવાય, દિવાળી, નિશાળ, નિશાળીઆ, પિલાય, નિરાંત, બિચારા બિછાનું, બિલાડી, ભિખારી વિચાર, શિઆળ, શિકાર, શિખામણ, સિવાય, પિત્તળ, નિત્ય, હિંચોળું.

ઉકાળી, ઉખેડી, ઉખેડ્યો, ઉજાસ. ઉડાડી, ઉતારી, ઉપાડી, કુહાડો, ઝુલાવું, ઝુલાવવા, તુરાઆં, ચુકાય, મુળીઉ, મુળીઆ રૂપાળું, રૂપીઓ, લુહાર, સુકાઈ, સુકાય, ગુલાબ, જુદાણું. દુકાન, છુટાય, ફુફાડા, ઉચારવા

મસિઆઇ, ફોઇઆત, હોશિયાર

ડીલ, દીલ, ભીખ, જીવ

કીડી, સીસી, ટીપી, ઝોણી

ફૂજ, ખૂંચ, ખૂશ, દૂર, ધૂળ, મૂળ, પૂછ, ફૂલ, ભૂલ, બમ, ભૂખ, દૂધ, ઊન

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

કનુ, મનુ, ભાનુ, નાનુ, ચીનુ, મઠુ, નઠુ, છોટુ, બહુ, વહુ, આદુ, સાસુ, લાડુ, ધારૂ, સારૂ, રામુ, માધુ, ધાતુ, ઢંચુ, વાળુ, કાળુ, ગુરુ, ટીપુ, પ્રભુ, જંતુ, શંભુ, જાંબુ, લીંબુ, ચપ્પુ, લદલુ.

સાથ, હાથ, નાથ, બાથ, માથું, ભાથું, કબાટ, કોટ, ચળકાટ, ઝટ, પેટ, પોપટ, ફુંટ, પાટ.

આઠ પાઠ શેઠ.

દાઢ ટાઢ સઢ

સાત. સરત. હેત. ખેડુત

સાદ. પ્રસાદ. ચાદ ઉમેદ મદદ.

નહિ રવિ શનિ જુક્તિ

અહીં. તહી. દહી.

જોડાક્ષર

ઊડયાં. ત્રણ. ત્રીજો. શુક્રવાર છેલ્લો. રહ્યો. ઇશ્વર જ્ઞાન. નિત્ય નાહ્યા. કહ્યું. લાગ્યો. ચોકખાઈ. ચોકખા ભાગ્યો કર્યો. કયારે આપ્યા અડાડયો. મંડયો. સર્વે ત્યાં બોલ્યો. પ્રમાણે બોલાવ્યો. માંડયું પીરસ્યા બબ્બે જીત્યો. મળ્યો. પરીક્ષા. માર્યા. પ્રાણી. ખીજ્યા. નક્કી છુટ્ટો. છુટ્યો. ચપ્પુ. ગમ્યો. આણ્યો. પછ્યુ. લલ્લુ મશ્કરી પસ્તાય. બચ્યાં. જુક્તિ. અન્ન. ભખ્યો. અલ્યા. વિદ્યા. ચદ્ર પ્રભુ. સ્વપ્નુ. પરમેશ્વર રસ્તો. બચ્ચીઓ. ઉતર્યા કલ્યાણ. ચદ્રમા નીકળ્યા. બેસાડયાં. આવ્યાં લાગ્યાં થોભ્યાં. રહ્યાં ચોકખી પત્થર. પ્યાલુ નીતર્યું. રસ્તા. ભઠ્ઠી સીચ્યાં ગમ્યુ નાખ્યુ. મૂકયો. પૂછ્યુ. સમજ્યો. પિત્તળ, કાઢયા. ઓળખાવ્યા. પત્તો કાઢયાં વત્તા બતાવ્યાં. લક્કડફોડા ત્રિકોણ કયારા. કયા વચ્ચે ચઢયા ઉખેડયો કર્યું. પત્થર. ચત્તુંપાટ ચશ્મા પ્રાણી બબ્બે છેલ્લી લુચ્ચા આણ્યાં શીખવ્યુ. બનાવ્યો. સાંધ્યુ

મળતા જોડાક્ષરો.

મૂકયા, *મૂકયાં, મૂકયુ, મૂકયો, કયારે, કયારા, કયાં, ભૂખ્યો, નાખ્યો, નાખ્યુ, લાગ્યો, સીચ્યું, પૂછ્યુ, ખીજયા સમજયો, છૂટયો, ઊઠયા, ઊઠયાં, અડાડયો, મડયો, ઉખેડયો, માંડયુ, પકડયુ, બેસાડયાં, કાઢયુ, ચઢયુ, આણ્યો, વખાણ્યો, આણ્યુ, નિત્ય, ત્યારે, ત્યાં, જીત્યો, વિદ્યા, બાંધ્યું, પ્યાલુ, રોપ્યુ, આપ્યુ, થોભ્યાં, ગમ્યુ, કર્યું, ભર્યું, નીતર્યું, કર્યા, કર્યાં, માર્યાં, ઉતર્યાં, છેતર્યાં, સર્વે, બોલ્યુ, અલ્યા, ઓળખાવ્યો, ઢાલવ્યો, તપાવ્યો, બનાવ્યો, બોલાવ્યો, ભાવ્યા, બતાવ્યું, શીખવ્યુ, હલાવ્યુ, પીરસ્યુ, દોહ્યા, નાહ્યા, કહ્યું, રહ્યું, મળ્યુ, નીકળ્યુ, છેલ્લો, કોહ્યો, લલ્લુ, નકશી, લુચ્ચા, બચ્ચુ, વચ્ચે, છુટ્ટો, પિત્તળ, વત્તા, ચત્તુંપાટ, અન્ન, ચપ્પુ, બબ્બે, ચોક્ખા, ચોક્ખાઇ, જુક્તિ, ભઠ્ઠી, પત્થર, શુક્ર, ચંદ્ર, ચંદ્રમા પણ.

* અનુસ્વારનુ ભાન કરાવવું.

પ્રમાણે. પ્રાણી, ત્રણ, ત્રિકોણ, ત્રીજો, ભત્રીજો, ચિત્રો, ચશ્મા, ઈશ્વર, પરમેશ્વર, રસ્તો, પરીક્ષા, જ્ઞાન.

પરીક્ષામાં આવનાર શબ્દો.

જ્ઞાન. નિત્ય જાડું. શિક્ષા. લુગડાં અઠવાડીઉં. ભડારીઉ ચિત્રો. ટાંગેલાં ધોતલી મસિઆઇ. અગણિત. પુરુષ ઢગલો દોરડુ પૂરેલાં શીંગડાં વગડાઉ. ઓઢણી ગદવાડ કવિતા દાતણ કઢી. ફુખડાં. ગાદી. પૌંઆ વધારેલાં પાંદડાં ચટણી તૈયાર પરીક્ષા. દેડકાં દુઃખ નુકસાન છુંદાય છુટ્ટો છૂટ્યા. હોંશિયાર. ચપ્પુ વખાણ્યો કાઢ્યા મશ્કરી જાડાણુ જાુકિત. બાંધ્યુ. ભૂખ્યો ઇશ્વર. પરમેશ્વર વિદ્યા સ્વપ્નું મનસુખો આશિષ પટલાણી. દાતરડુ નીતર્યું પ્યાલુ પત્થર ભઠ્ઠી સીવ્યાં પિત્તળ ત્રિકોણ. મુળીઉ. પૂછ્યું. બીટ-ળાઈ. ઉખેડ્યો. તૂટી. નિરાંતે. ચતુંપાટ. ઠંડું. ચશ્મા. જાબુડો બાસુદી. હળદર. ગોદડી

મેસર્સ સી. ડી શાહ એન્ડ કો૦ કૃત

બાળપોથીથી સાતમી સુધીના તથા કન્યા વાચનમાળા ત્રણે ભાગના અર્થની નોટો તૈયાર છે

— બાળપોથી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૧ દોઢ આનો

"ડિકટેશન શિક્ષક" બે આના

— પહેલી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૨ ૧ાા આના.

ત્રિ વા "ડિકટેશન શિક્ષક" ૪ આના

— બીજી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૩ બે આના.

"ડિકટેશન શિક્ષક" ભા ૨ ત્રણ આના

સુરત શહેરનો "ભૂગોળ શિક્ષક" ૩ આના.

"અંકગણિતનાં અનોયત્ન" ૫ આના

— ત્રીજી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૪ ૨ાા આના.

"ડિકટેશન શિક્ષક" ભા ૩ ત્રણ આના

સુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના

સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની
પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

— ચોથી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૫ ચાર આના

"ડિકટેશન શિક્ષક" ભા ૪ ચાર આના

'મુંબઇ ઈ ભૂ પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ાા આના

— પાંચમી માટે —

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા ૫ ચાર આના

હિંદુસ્તાનની ભૂ પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ આના

બીજા ધોરણની સૃષ્ટિજ્ઞાનની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

કર્તા —છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર—સુરત